

[Holger Eriksen.]

overtaget det, og de har tilført det frisk kapital på 1 mill. kr., så nu er det i fuldt sving igen. Således kan man altså fremtrylle et aktieselskab med et par millioner kroners aktiekapital med få kroners udgift og uden personligt at løbe anden risiko end eventuelt senere tab af godt navn og rygte.

Der er også andre former for mærkelige manipulationer. Hvis et selskab, hvis aktier f. eks. står i 60, kan udvide sin kapital og få de nye aktier tegnet til pari, hvad er det så, der foregår? Jeg ved ganske vist, at man havde et sådant tilfælde, da den danske stat tegnede ny kapital i luftfarts-selskabet, men dette måtte opfattes som en mild form for ydelse af subsidier. Men når der er tale om et privatkapitalistisk selskab, hvad er det så for mennesker, der tegner en ny kapital til pari, når de har mulighed for at købe aktier på det åbne marked til en betydelig lavere kurs? Er det filantroper, som ønsker at berige de andre aktionærer, eller hvad er det for en mærkelig foreteelse, man her står over for?

Det, der først og fremmest har været galt, har været, at medens man har givet ret skarpe bestemmelser vedrørende et aktieselskabs stiftelse, savner man straffebestemmelser, når det gælder kapitaludvidelser. Med hensyn til et selskabs stiftelse hedder det i aktieselskabsloven:

„Skal et selskab overtage en bestående fordring eller bestemte formuegenstande, bliver stifterne, hvis værdiansættelsen efter forholdene på det daværende tidspunkt har været uforsvarlig og dette kan lægges de pågældende til last, pligtige at erstatte selskabet de derved lidte tab, én for alle og alle for én.“

I professor Hurwitz' kommentarer hedder det om et sådant ansvars rejsning:

„Hver især hæfter med hele sin formue. Ansvaret må gøres gældende af selskabet som sådant eller dets konkurs- eller likvidationsbo. Stifterne kan ikke deltage i en afstemning på generalforsamlingen“

Her har man altså tilsyneladende helt glemt hensynet til kreditorerne. Hvis stifterne senere viser sig at være identiske med aktionærerne, er der jo ingen aktionærer til at rejse erstatningskravet; det er kreditorerne, der alene sidder med smerten, hvis der er lavet fup ved stiftelsen. Jeg vil i det

udvalg, som formentlig bliver nedsat, rejse spørgsmålet, om det ikke på dette punkt er rimeligt at lave en ændring, således at også kreditorer får en påtaleret.

Men dette er kun en sidebemærkning. Det, jeg her vil anføre, er, at i paragraffen vedrørende kapitaludvidelser mangler denne erstatningsbestemmelse. Nu kan det naturligvis siges, at hvis man som i det af mig nævnte eksempel for en slik opkøber en værdiløs fordring på 1 mill. kr. og udsteder for 1 mill. kr. aktier, der er lige så værdiløse, så har man ikke overvurderet fordringens værdi. Men det støder i hvert fald an mod en anden bestemmelse, nemlig at nye aktier ikke må udbydes til underkurs, hvori vel ikke kan ligge bare, at de nominelt ikke må udbydes til under pari, men også må ligge, at de skal betales med rigtige menneskepenge. Hvis der altså fandtes en straffebestemmelse, må jeg gå ud fra, at et sådant forhold kom ind under den. Jeg hilser derfor med glæde forslaget om, at de regler, der er gældende for stifterne, også skal gælde for bestyrelsen ved kapitaludvidelser, og i samme forbindelse også forslaget om, at forhøjelse af aktiekapitalen ved konvertering af gæld skal være bilagt en redegørelse for selskabets økonomiske stilling og en erklæring om, at pålydendet af de for de konverterede fordringer udleverede aktier efter bestyrelsens bedste skøn ikke overstiger disse fordringers værdi.

Her vil det dog vist være nødvendigt med en tilføjelse i form af: „jævnfør bestemmelsen om, at nye aktier ikke kan udbydes til underkurs“, thi det kan naturligvis ikke være meningen, at bestemmelsen skal kunne omgås, når det drejer sig om kapitaludvidelse ved konvertering af gæld. Jeg vil i hvert fald gerne henlede den højtærede ministers opmærksomhed på dette forhold. Det er muligt, at der allerede er taget dette hensyn ved den affattelse, forslaget har fået. Bemærkningerne til forslaget tyder på, at man er af den opfattelse.

Hvad angår bestemmelsen om, at enhver skal have adgang til at se aktiebogen, nærmer man sig dermed de øvrige nordiske landes aktieselskabslovgivning. Det er måske nødvendigt at gøre opmærksom på, hvad en aktiebog er. Det er en fortegnelse over de aktier, der er indskrevet på navn, og som derfor alene har stemmeret. De gæl-